

Projekt

Druk 384

z dnia 26 kwietnia 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XL/ /2022
RADY MIEJSKIEJ WE WSCHOWIE**

z dnia 28 kwietnia 2022 r.

**w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej
we Wschowie**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.), w związku z art. 229 pkt. 3, art. 237 § 3 i art. 238 § 1 ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.) Rada Miejska we Wschowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Po rozpatrzeniu skargi z dnia 13 kwietnia 2022 r. na Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie, skargę uznaje się za bezzasadną w całości.

2. Uzasadnienie rozpatrzenia skargi stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej we Wschowie.

2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej we Wschowie do przekazania niniejszej uchwały do Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie oraz doręczenie jej zainteresowanej stronie tytułem zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej we
Wschowie

**Hanna Knaflewska
- Walkowiak**

Zatwierdzam pod względem
formalnym i prawnym

Mateusz Kondracki
rada prawny

Załącznik do uchwały Nr XL/ /2022
Rady Miejskiej we Wschowie
z dnia 28 kwietnia 2022 r.

UZASADNIENIE ROZPATRZENIA SKARGI

W dniu 13 marca 2022 r. do Urzędu Miasta i Gminy Wschowa wpłynęła skarga na Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie.

Skarżący w treści pisma zarzucił, że do lutego 2021 r. pomoc, którą otrzymywał z Ośrodka Pomocy Społecznej była pomocą w granicach minimum egzystencji, a od wskazanej daty pomoc ta została jeszcze bardziej ograniczona i nie spełnia minimalnych oczekiwań, wskazując jednocześnie, że budżet OPS we Wschowie jest obecnie większy niż w minionych latach.

Skargę przekazano Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej we Wschowie, celem wyjaśnienia okoliczności stanowiących podstawę skargi.

W dniu 25 kwietnia 2022 r. odbyło się posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, na którym stawiała się Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej - Pani Monika Domeracka, która przedłożyła pismo z dnia 21 kwietnia 2022 r., znak DPS.420.153.2022.MA, zawierające jej wyjaśnienia dotyczące okoliczności objętych skargą.

W piśmie, o którym mowa wyżej Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej wyjaśniła, że Skarżący nieprzerwanie od roku 2012 objęty jest wsparciem finansowym Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie. W roku 2021r. łączna wartość świadczeń z pomocy społecznej na rzecz w./Wym. wyniosła 12174,39zł, w tym w grudniu 2021r. 981,76zł. Natomiast łączna pomoc świadczeń z pomocy społecznej w roku 2020 wyniosła 14240,00zł (w roku 2020 Skarżący otrzymywał wsparcie w formie zasiłku stałego, z którego dobrowolnie zrezygnował w roku 2021, a który w obecnej sytuacji przysługiwałby w./Wym. w wysokości 719zł miesięcznie plus opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne). Na wnioski Strony złożone w miesiącu styczniu 2022r. przyznano wsparcie w wysokości 933,35zł, w lutym 2022r. w wysokości 770,45zł, zaś w marcu 2022r. przyznano pomoc na kwotę 830,45zł, nadto w rozpatrzeniu pozostaje wniosek Strony z dnia 28 marca 2022r., a także wnioski złożone dnia kwietnia 2022r. Kryterium dochodowe ustalone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od dnia 1 stycznia 2022r. dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 776,00zł. Tutejszy Organ stoi na stanowisku, iż w sposób dostateczny wspiera Stronę w zakresie świadczeń finansowych. Plan pomocy finansowej dla Skarżącego każdorazowo przygotowany jest po przeprowadzeniu dogłębnej analizy zgromadzonego materiału dowodowego ze szczególnym uwzględnieniem hierarchii zgłoszonych przez Stronę potrzeb, a przy

jego ustalaniu Organ bierze pod uwagę głównie starania własne Strony w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości, a także aktualną sytuację życiową Skarżącego. Środki finansowe, którymi dysponuje Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie są ograniczone, a Organ zobowiązany jest do racjonalnego gospodarowania finansami, aby móc objąć wsparciem wszystkie rodziny i osoby, które pomocy wymagają. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie musi uwzględniać fakt, że środki finansowe, jakimi dysponuje, winny trafić do jak największej liczby osób potrzebujących. Nie może zatem swojej pomocy skoncentrować na finansowaniu potrzeb tylko jednej osoby, choćby jej sytuacja materialna, czy też zdrowotna była najtrudniejsza. Środki na pomoc społeczną muszą zabezpieczyć potrzeby związane z całym rokiem i uwzględniać potrzeby wszystkich podopiecznych, w tym tych gospodarstw domowych, gdzie na utrzymaniu są uczące się dzieci, a dochody rodziny są znacznie poniżej minimum socjalnego.

W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 14 maja 2021r. sygn. akt II SA/Po 684/20 wskazano: „Trzeba w tym miejscu dodać, że przyznanie świadczenia z pomocy społecznej dla osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, wskazanej w art. 7 PomSpołU, nie jest prawem bezwarunkowym i nie wiąże się z przerzuceniem wszelkich kosztów utrzymania na organy pomocy społecznej będące dysponentami środków publicznych, przeznaczonych na realizację zadań pomocy społecznej. Pomoc społeczna oparta jest bowiem właśnie na zasadzie pomocniczości. Jej celem jest wspieranie osób w trudnej sytuacji życiowej i nie może być ona traktowana jako stałe źródło dochodu służące zaspokajaniu wszystkich i wszelkich zgłoszonych potrzeb. Tym samym, nawet w sytuacji, gdy istnieją podstawy do udzielenia pomocy, osoba uprawniona musi liczyć się z tym, że pomoc może nie zostać jej przyznana, bądź jej wymiar może być ograniczony.”

Dyrektor wskazuje, iż Skarżący zarzuca, że tutejszy Organ narusza art. 2 ust. 1 i 3, art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. Z 2021r. poz. 2268 ze zm.) oraz wyrok NSA z dnia 19 kwietnia 2020r. I OSK 2868/19. Należy zauważyć, że ustawa o pomocy społecznej nie posiada w art. 2 ust. 3, natomiast ust. 1 stanowi, że pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Z kolei art. 3 pkt 4 powołanej ustawy wskazuje, iż potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Dyrektor OPS podkreśliła, że Skarżący składa od wielu miesięcy odwołania od decyzji tutejszego Organu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej – wszystkie decyzje zostały utrzymane w mocy.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej ponadto poinformowała, że Skarżący nie wykorzystuje własnych zasobów i możliwości w przezwyciężeniu trudnej

sytuacji życiowej: odmawia przyznania stałej formy wsparcia finansowego (zasiłek stały w związku z niepełnosprawnością w miesięcznej wysokości 719zł), odmawia pomocy w formie codziennych obiadów (m.in. z uwagi na niemożność wyboru posiłku), nie wyraża zgody na złożenie wniosku o dodatek mieszkaniowy, nie wyraził woli wynegocjowania warunków kontraktu socjalnego, odmówił udziału w projekcie „Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy” (projekt systemowy, o charakterze koncepcyjnym, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój z funduszy Unii Europejskiej oraz Budżetu Państwa. Pomysłodawcą i liderem przedsięwzięcia jest Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), który działając zgodnie ze swoją misją, odpowiada za narzędzia finansowania polskiego systemu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych). W ocenie Organu udział w projekcie umożliwiłby osiągnięcie Stronie oczekiwanego przez nią celu, tj. poprawę stanu zdrowia. Skarżący odmówił jednak udziału w projekcie: jako powód podał posiadanie zwierząt domowych: psa i kota (ustalono, że można uczestniczyć w projekcie ze zwierzętami), oraz posiadanie dużej ilości spraw sądowych i konieczność pilnowania terminów. Dodatkowo Skarżący zrezygnował ze statusu osoby bezrobotnej poprzez samodzielne wyrejestrowanie z Powiatowego Urzędu Pracy we Wschowie ograniczając tym samym dostęp do ofert pracy (w./Wym. legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności, w którym wskazana jest możliwość podjęcia zatrudnienia zgodnie z zaleceniami lekarza medycyny pracy). Organ każdorazowo przy ustalaniu planu pomocy bierze powyższe pod uwagę. Ponadto w decyzjach przyznających pomoc, lub jej odmawiających, Organ wskazuje uzasadnienie rozstrzygnięcia.

W myśl Wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 marca 2021 r. nr I OSK 2661/2 spełnienie przesłanek wskazanych w przepisach art. 39 ust. 1 i 2, art. 7 pkt 6 oraz art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej jest konieczne do przyznania zasiłku celowego, ale nie gwarantuje jego otrzymania we wnioskowanej wysokości ani otrzymania go w ogóle (por. m.in. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 20 listopada 2020 r., sygn. akt I OSK 1322/20, z 29 kwietnia 2020 r., sygn. akt I OSK 2698/19, czy z 28 kwietnia 2020 r., sygn. akt I OSK 2360/19). Przyznanie zasiłku celowego odbywa się bowiem w warunkach uznania administracyjnego, na co wskazuje użycie w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej wyrażenia "może być przyznany". Oznacza to, że obejmuje ono prawo organu do oceny hierarchii zgłaszanych potrzeb, które należy ustalać w kontekście ogólnej liczby osób ubiegających się o pomoc oraz zgłoszonych przez nich żądań, a także wysokości środków finansowych przeznaczonych na świadczenia z zakresu pomocy społecznej (por. m.in. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 20 września 2018 r., sygn. akt I OSK 812/18, z 29 września 2020 r., sygn. akt I OSK 1032/20, z 6 grudnia 2019 r., sygn. akt I OSK 130/19, czy z 19 czerwca 2007 r.,

sygn. akt I OSK 1464/06). Organy administracji publicznej, limitując wysokość przyznanych świadczeń lub też odmawiając ich przyznanie pomimo spełnienia przesłanek przyznania świadczeń pomocy społecznej, nie naruszają obowiązujących przepisów prawa, o ile decyzja taka nie przekracza dopuszczalnych granic uznania administracyjnego.

Powołany przez Stronę wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego sygn. akt I OSK 2868/19 z dnia 29 kwietnia 2020r. (Strona błędnie wskazała datę wydania ww. orzeczenia – 19 kwietnia 2020r.) stanowi, że „zasiłek celowy może być zatem przyznany na: zakup żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, pokrycie kosztów drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, organizację pogrzebu, pokrycie wydatków na leczenie. Wymienione wyżej potrzeby należą do najbardziej podstawowych i powinny być zaspokajane w pierwszej kolejności. Niemniej należy podkreślić, że katalog potrzeb, które leżą w orbicie działań pomocy społecznej, jest otwarty, a ich ocena zawsze wymaga indywidualnej analizy sytuacji konkretnej osoby i rodziny. Przedmiotowe świadczenie przyznawane jest zawsze na określony cel, co podkreśla już jego nazwa (zob. I. Sierpowska, Pomoc społeczna. Komentarz, WKP 2017, Lex/el). Z treści komentowanego artykułu wynika, że zasiłek nie jest przyznawany na pokrywanie pełnych całomiesięcznych kosztów utrzymania osoby objętej pomocą, lecz ma charakter pomocy doraźnej, ukierunkowanej na konkretny cel bytowy. Co więcej, rozstrzygnięcie w sprawie zasiłku celowego zapada w ramach uznania przyjmującego postać decyzji administracyjnej. Uznanie nie pozwala organowi na dowolność w rozstrzygnięciu sprawy, ale też nie nakazuje mu spełnienia każdego żądania obywatela. Tym samym, spełnienie warunków otrzymania zasiłku celowego nie obliguje organu do jego przyznania, jednakże odmowa udzielenia świadczenia wymaga uzasadnienia. (...) Natomiast wybór rozstrzygnięcia powinien być oparty o wyraźnie określone kryteria, którymi kierował się organ. W sprawach z zakresu pomocy społecznej, rozstrzyganych na zasadzie uznania administracyjnego, kryteriami wyboru rozstrzygnięcia powinny być cele i zadania pomocy społecznej – kryteria ustawowe sformułowane w art. 2 - 4 ustawy o pomocy społecznej.” Wskazuje również: „niewątpliwie, przyznanie zasiłku celowego uzależnione jest od dochodu. Jednakże nie jest to jedyne kryterium przyznawania zasiłku celowego. Dlatego też, spełnienie kryterium dochodowego przez osobę ubiegającą się o zasiłek celowy nie oznacza, że istnieje po jej stronie roszczenie o przyznanie świadczenia w żądanej wysokości”.

Zgodnie z prośbą Skarżącego do wyjaśnień Organ załączył kopię zaświadczenia z dnia 15 października 2021r. Nr DPS.4629.23.2021.MT oraz pismo BMiG Wschowa z dnia 16 marca 2022r. DPS.466.7.2022.LK.

Załączone zaświadczenie szczegółowo obrazuje zakres pomocy społecznej świadczonej na rzecz Skarżącego.

Powyższe stanowisko Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej podtrzymała na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta i Gminy Wschowa.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po zapoznaniu się z treścią dokumentów, wyjaśnieniami Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie oraz przeprowadzeniu czynności wyjaśniających, wystąpiła do Rady Miasta i Gminy z rekomendacją uznania skargi za bezzasadną w całości.

Rada Miasta i Gminy Wschowa rozpatrując skargę uznała za wiarygodne wyjaśnienia Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie - Pani Moniki Domerackiej, ponadto uznając że działania Dyrektor były zgodne z prawem.

Z uwagi na powyższe należało orzec o bezzasadności skargi.

Pouczenie:

W przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wskazano w odpowiedzi za skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności - organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy - bez zawiadamiania skarżącego. (art.239 § 1 kpa)